UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

28 päivänä tammikuuta 2010 *

Asiassa C-264/08,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Hof van Cassatie (Belgia) on esittänyt 22.5.2008 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.6.2008, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Belgian valtio

vastaan

Direct Parcel Distribution Belgium NV,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit C. W. A. Timmermans (esittelevä tuomari), joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä K. Schiemann ja L. Bay Larsen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Direct Parcel Distribution Belgium NV, edustajanaan advocaat K. Wille,

– Belgian hallitus, asiamiehenään J.-C. Halleux,

– Puolan hallitus, asiamiehenään M. Dowgielewicz,

– Suomen hallitus, asiamiehenään A. Guimaraes-Purokoski,

– Euroopan komissio, asiamiehenään W. Roels,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 217 artiklan 1 kohdan ja 221 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty riita-asiassa, jossa asianosaisina ovat Belgian valtio ja Direct Parcel Distribution Belgium NV (jäljempänä Direct Parcel) ja jossa on kyse tuontitullien kantamisesta jälkitullauksin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Tullikoodeksi

3 Tullikoodeksin 217 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tulliviranomaisten on laskettava jokainen tullivelasta johtuva tuonti- tai vientitullien määrä, jäljempänä ’tullien määrä’, heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat

tiedot, ja kirjattava nämä määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle (tileihin kirjaaminen).

– –

2. Jäsenvaltioiden on määritettävä ne yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan tullien määrät käytännössä kirjataan tileihin. Nämä yksityiskohtaiset säännöt voivat olla erilaisia sen mukaan, ovatko tulliviranomaiset tullivelan syntymisen olosuhteet huomioon ottaen varmoja vai eivät siitä, maksetaanko nämä määrät."

4 Tullikoodeksin 221 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.

– –

3. Tiedoksiantoa ei voida toimittaa velalliselle enää, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt. Jos tulliviranomaiset eivät kuitenkaan ole voineet tarkasti määrittää lain mukaan kannettavaa tullien määrää sellaisen tapahtuman vuoksi, joka voi johtaa rikosoikeudenkäyntiin, tiedoksianto toimitetaan kolmen vuoden määräajan päätyttyä, jos voimassa olevat säännökset sen sallivat."

Euroopan yhteisöjen omia varoja koskeva lainsäädäntö

5 Yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklassa säädetään muun muassa säännöistä, jotka koskevat tullivelasta johtuvien maksujen kirjaamista omia varoja koskevaan kirjanpitoon; näiden sääntöjen mukaan kirjaamisen edellytyksenä on kyseisten maksujen toteaminen tämän asetuksen 2 artiklan mukaisella tavalla.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

6 Boeckmans België NV (jäljempänä Boeckmans België) teki 18.11.1999 Antwerpenin tulliviranomaiselle yleisilmoituksen kontillisesta leipomotuotteita, joiden vastaanottaja oli Direct Parcel.

7 Kontti toimitettiin Direct Parcelille, vaikka tulliviranomainen ei ollut selittänyt ilmoitusta, mutta se siirrettiin kuitenkin tämän vuoksi pois tullivalvonnasta.

8 Tulliviranomainen ilmoitti 26.5.2000 päivätyllä kirjeellä Boeckmans Belgiëlle, että selvityksen määräaika oli ylittynyt selvästi ja että näin oli syntynyt tullivelka.

9 Sama tulliviranomainen ehdotti 3.10.2000 päivätyllä kirjeellä Boeckmans Belgiëlle sovintoratkaisua, josta tämä viimeksi mainittu teki oikaisuvaatimuksen, joka hylättiin 10.1.2001

10 Boeckmans België kiisti olevansa velvollinen maksamaan kyseistä tullivelkaa ja nosti Belgian valtiota vastaan kanteen 2.2.2001 rechtbank van eerste aanleg te Antwerpenissä (Antwerpenin alioikeus). Boeckmans België vaati 8.2.2001 päivätyllä haasteella Direct Parcelin velvoittamista suorittamaan kaikki Belgian valtion Boeckmans Belgiëltä vaatimat maksut.

11 Belgian valtio nosti vastakanteen, jossa vaadittiin Direct Parcelin ja Boeckmans Belgiën velvoittamista maksamaan yhteisvastuullisesti kannettavat tullit.

12 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen hylkäsi 7.4.2004 antamassaan tuomiossa Boeckmans Belgiën kanteen ja velvoitti sen ja Direct Parcelin maksamaan nämä tullit.

13 Hof van Beroep te Antwerpen (Antwerpenin muutoksenhakutuomioistuin) muutti kyseistä tuomiota 7.11.2006 antamassaan tuomiossa. Kyseinen tuomioistuin katsoi, että Belgian valtion oikeus kantaa mainittu tullivelka oli vanhentunut, koska Belgian valtio ei ollut esittänyt minkäänlaista näyttöä siitä, että kyseisten tullien määrät oli kirjattu ennalta tileihin tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

14 Näin ollen Belgian valtio teki tästä Hof van beroep te Antwerpenin tuomiosta kassaatiovalituksen ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen ja väitti,

että kyseessä olevan tullivelan tileihin kirjaamatta jättäminen tai viivästynyt tileihin kirjaaminen ei estänyt tulliviranomaisia kantamasta tullivelkaa.

15 Tässä tilanteessa Hof van Cassatie (kassaatiotuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko tullikoodeksin 221 artiklassa tarkoitettu tileihin kirjaaminen sama asia kuin sen 217 artiklassa tarkoitettu tileihin kirjaaminen, jossa tulliviranomaisten on kirjattava tullien määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle?

2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä, miten on tulkittava tullikoodeksin 217 artiklan säännöstä, jonka mukaan tulliviranomaisten on kirjattava tullien määrä ’tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle’? Liittyykö siihen teknisiä tai muodollisia vähimmäisvaatimuksia vai jääkö tullien määrän tileihinkirjaamiskäytäntöjä koskevien tarkempien sääntöjen vahvistaminen [kyseisen] artiklan perusteella kokonaan jäsenvaltioiden toimivaltaan, ilman että siitä on säädetty minkäänlaisia vähimmäisvaatimuksia? Onko tämä tileihin kirjaaminen erotettava [asetuksen N:o 1150/2000] 6 artiklassa tarkoitetusta maksujen toteamisesta omia varoja koskevaa kirjanpitoa varten?

3) Onko tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tullien määrästä aiheellisella tavalla tehtyä tiedoksiantoa voidaan pitää [tässä artiklassa] tarkoitettuna tiedoksiantona velalliselle vain, jos tullien määrä on kirjattu tileihin ennen

kuin se annettiin tiedoksi velalliselle? Miten [kyseisessä artiklassa] tarkoitettua ilmausta 'aiheellisella tavalla' on muutoin tulkittava?

4) Jos vastaus kolmanteen kysymykseen on myöntävä, voiko olla olemassa jokin valtion eduksi koituva olettama, jonka mukaan tullien määrän kirjaaminen tileihin oli tapahtunut ennen kuin tullien määrä annettiin tiedoksi velalliselle? Voiko kansallinen tuomioistuin lisäksi pitää lähtökohtanaan totuusolettamaa, joka koskee tulliviranomaisten väitettä siitä, että tullien määrä on kirjattu tileihin ennen sen antamista tiedoksi velalliselle, vai onko näiden viranomaisten toimitettava kansalliselle tuomioistuimelle järjestelmällisesti kirjalliset todisteet tullien määrän kirjaamisesta tileihin?

5) Onko tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan edellytys, jonka mukaan tullien määrä on kirjattava tileihin ennen sen antamista tiedoksi velalliselle, sellainen, että sen noudattamatta jättämisestä seuraa tullivelan perintä- tai jälkitullausoikeuden mitätöityminen tai vanheneminen? Onko [tätä artiklaa] toisin sanoen tulkittava siten, että jos tulliviranomainen on antanut tullien määrän aiheellisella tavalla tiedoksi velalliselle mutta ei ole kirjannut tätä tullien määrää tileihin ennen tiedoksi antamista, tullien määrää ei voida periä, jolloin [näiden] viranomaisten on kyseessä olevan määrän perimiseksi annettava se tiedoksi velalliselle aiheellisella tavalla sen jälkeen, kun tullien määrä on kirjattu tileihin, edellyttäen, että tileihin kirjaaminen toteutetaan [kyseisessä] artiklassa säädetyn vanhentumisajan kuluessa?

6) Jos vastaus viidenteen kysymykseen on myöntävä, mitä seuraa sitä, että velallinen maksaa tullien määrän, joka sille on annettu tiedoksi, vaikka määrää ei ollut sitä ennen kirjattu tileihin? Onko tämä katsottava perusteettomaksi maksuksi, joka velallisella on oikeus periä valtiolta takaisin?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

16 Tästä kysymyksestä riittää, kun muistutetaan, että siihen on jo vastattu myöntävästi asiassa C-477/07, Gerlach & Co., 9.7.2008 annetussa määräyksessä (Kok., s. I-105, 18 ja 23 kohta).

17 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä tarkoitettu kannettavien tullien määrän ”tileihin kirjaaminen” muodostaa kyseisen määrän ”tileihin kirjaamisen” tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa määritellyllä tavalla.

Toinen kysymys

18 Tämän kysymyksen toisesta osasta, jossa kansallinen tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta, onko tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”tileihin kirjaaminen” erotettava asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklassa tarkoitetusta maksujen toteamisesta omia varoja koskevaa kirjanpitoa varten, on todettava, että siihenkin on jo vastattu edellä mainitussa asiassa Gerlach & Co. annetussa määräyksessä (22 ja 23 kohta).

19 Vaikka kyseisessä määräyksessä lausuttiin yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29.5.1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1) 6 artiklasta, nämä päätelmät ovat täysin

sovellettavissa asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklaan, jonka sanamuoto on asiasisällöltään sama kuin asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan sanamuoto.

20 Näin ollen on katsottava, että tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”tileihin kirjaaminen” on erotettava asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklassa tarkoitetusta todettujen maksujen kirjaamisesta omia varoja koskevaan kirjanpitoon.

21 Tämän kysymyksen ensimmäisestä osasta, joka koskee sitä, asetetaanko tullikoodeksin 217 artiklassa tullien määrien kirjaamiselle teknisiä tai muodollisia vähimmäisvaatimuksia, on huomautettava tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta käyvän ilmi, että tileihin kirjaaminen tarkoittaa, että tulliviranomaiset kirjaavat tullivelasta johtuvien tuonti- tai vientitullien määrän tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle.

22 Tullikoodeksin 217 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on määritettävä ne yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan tullien määrät käytännössä kirjataan tileihin; nämä yksityiskohtaiset säännöt voivat olla erilaisia sen mukaan, ovatko tulliviranomaiset tullivelan syntymisen olosuhteet huomioon ottaen varmoja vai eivät siitä, maksetaanko kyseisestä tullivelasta johtuvien tullien määrä.

23 Koska näin ollen tullikoodeksin 217 artiklassa ei säädetä yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaan ”tileihin kirjaaminen” on käytännössä toteutettava tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla, eikä myöskään teknisistä tai muodollisista vähimmäisvaatimuksista, tämä tileihin kirjaaminen on toteutettava takaamalla se, että toimivaltaiset tulliviranomaiset kirjaavat tullivelasta johtuvien tuonti- tai vientitullien tarkan määrän tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle muun muassa sen mahdollistamiseksi, että kyseiset summat kirjataan tileihin varmasti myös velallisen kannalta.

24 Lisäksi oikeuskäytännössä on jo todettu, että kun otetaan huomioon jäsenvaltioille tullikoodeksin 217 artiklan 2 kohdassa myönnetty harkintamarginaali, on katsottava, että jäsenvaltiot voivat säätää, että tullivelasta johtuvien tullien määrän kirjaaminen tileihin tehdään siten, että kyseinen määrä kirjataan tulleista ja valmisteveroista annetun yleisen lain (algemene wet inzake douane en accijnzen), sellaisena kuin se on yhteensovitettu 18.7.1977 tehdyllä kuninkaan päätöksellä (Belgisch Staatsblad 21.9.1977, s. 11425) ja vahvistettu tulleista ja valmisteveroista 6.7.1978 annetulla lailla (wet inzake douane en accijnzen; Belgisch Staatsblad 12.8.1978, s. 9013), 267 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten kaltaisten toimivaltaisten tulliviranomaisten laatimaan pöytäkirjaan, jossa todetaan sovellettavan tullilainsäädännön rikkominen (asia C-126/08, Distillerie Smeets Hasselt ym., tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6809, 25 kohta).

25 Kaiken edellä todetun seurauksena toiseen kysymykseen on syytä vastata, että tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”tileihin kirjaaminen” on erotettava asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklassa tarkoitetusta todettujen maksujen kirjaamisesta omia varoja koskevaa kirjanpitoa varten. Koska tullikoodeksin 217 artiklassa ei säädetä yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaan ”tileihin kirjaaminen” on käytännössä toteutettava tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla, eikä myöskään teknisistä tai muodollisista vähimmäisvaatimuksista, tämä tileihin kirjaaminen on toteutettava siten, että taataan, että toimivaltaiset tulliviranomaiset kirjaavat tullivelasta johtuvien tuonti- tai vientitullien tarkan määrän tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle muun muassa sen mahdollistamiseksi, että kyseessä olevien summien tileihin kirjaaminen tapahtuu varmasti myös velallisen kannalta.

Kolmas kysymys

26 Oikeuskäytännön mukaan tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa, että tileihin kirjaamisen, jossa mainitun koodeksin 217 artiklan 1 kohdan mukaan tulliviranomaiset kirjaavat tullien määrän tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovä-

lineelle, on välttämättä tapahduttava ennen kuin tuonti- tai vientitullien määrä annetaan velalliselle tiedoksi (ks. mm. yhdistetyt asiat C-124/08 ja C-125/08, Snauwaert ym., tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6793, 21 kohta).

27 Tällaista tullien määrän tileihin kirjaamisen ja tiedoksiannon kronologiaa, joka sisältyy tullikoodeksin VII osaston 3 luvun 1 jakson otsikkoon ”Tullien määrän kirjaaminen tileihin ja antaminen tiedoksi velalliselle”, on noudatettava, jottei velallisia kohdeltaisi eri tavalla ja jottei haitattaisi lisäksi tulliliiton sujuvaa toimintaa (ks. mm. em. yhdistetyt asiat Snauwaert ym., tuomion 22 kohta).

28 Oikeuskäytännön mukaan tästä seuraa, että tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava niin, että tulliviranomaiset antavat maksettavan tuonti- tai vientitullien määrän pätevästi tiedoksi tullivelalliselle asianmukaisten menettelysääntöjen mukaisesti vain, jos mainitut tulliviranomaiset ovat ensin kirjanneet tileihin näiden tullien määrän (ks. mm. em. asia Snauwaert ym., tuomion 23 kohta).

29 Edelleen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltiot eivät ole velvollisia antamaan erityisiä menettelysäännöksiä tavasta, jolla tuonti- tai vientitullien määrä on annettava velalliselle tiedoksi, kunhan kyseiseen tiedoksiantoon voidaan soveltaa sellaisia yleisesti sovellettavia kansallisia menettelysäännöksiä, joilla velalliselle voidaan taata asianmukaiset tiedot ja joiden avulla velallinen voi puolustaa oikeuksiaan tietoisena kaikista asiaan vaikuttavista seikoista (ks. asia C-201/04, Molenbergnatie, tuomio 23.2.2006, Kok., s. I-2049, 54 kohta).

30 Kolmanteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava niin, että tulliviranomaiset antavat maksettavan tuonti- tai

vientitullien määrän pätevästi tiedoksi tullivelalliselle asianmukaisten menettelysääntöjen mukaisesti vain, jos mainitut tulliviranomaiset ovat ensin kirjanneet tileihin näiden tullien määrän. Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia antamaan erityisiä menettelysäännöksiä tavasta, jolla näiden tullien määrä on annettava velalliselle tiedoksi, kunhan kyseiseen tiedoksiantoon voidaan soveltaa sellaisia yleisesti sovellettavia kansallisia menettelysäännöksiä, joilla velalliselle voidaan taata asianmukaiset tiedot ja joiden avulla velallinen voi puolustaa oikeuksiaan tietoisena kaikista asiaan vaikuttavista seikoista.

Neljäs kysymys

31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee tällä kysymyksellä, onko yhteisön oikeus esteenä sille, että kansallinen tuomioistuin tukeutuu olettamaan, joka koskee sitä tulliviranomaisten väitettä, että tullien määrä on kirjattu tileihin ennen kuin tämä määrä annettiin tiedoksi velalliselle, vai edellytetäänkö yhteisön oikeudessa, että kyseiset viranomaiset toimittavat järjestelmällisesti kansalliselle tuomioistuimelle kirjalliset todisteet tullien määrän kirjaamisesta tileihin.

32 Tässä yhteydessä on riidatonta, ettei yhteisön oikeudessa ole erityisiä säännöksiä kysymyksestä, joka koskee todistustaakkaa tullivelan ”tileihin kirjaamisesta” tullikoodeksin 217 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

33 Silloin kun yhteisö ei ole antanut kyseessä olevaa alaa koskevia säännöksiä, kunkin jäsenvaltion asiana on sisäisessä oikeusjärjestyksessään määrittää toimivaltaiset

tuomioistuimet ja antaa menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan yhteisön oikeuden välittömään oikeusvaikutukseen perustuvat yksityisten oikeudet, kuitenkin siten, että nämä menettelysäännöt eivät saa olla epäedullisempia kuin ne, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia (vastaavuusperiaate), eivätkä ne saa olla sellaisia, että yhteisön oikeudessa vahvistettujen oikeuksien käyttäminen on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tehokkuusperiaate) (ks. mm. asia C-526/04, Laboratoires Boiron, tuomio 7.9.2006, Kok., s. I-7529, 51 kohta ja asia C-478/07, Budějovický Budvar, tuomio 8.9.2009, Kok., s. I-7721, 88 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Nämä toteamukset pätevät myös siltä osin kuin on kyse erityisesti näyttöä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja etenkin todistustaakan jakautumista koskevista säännöistä, joita sovelletaan yhteisön oikeuden rikkomiseen liittyviä riitoja koskeviin oikeudenkäyntimenettelyihin (ks. mm. asia C-55/06, Arcor, tuomio 24.4.2008, Kok., s. I-2931, 191 kohta).

35 Jos kansallinen tuomioistuin toteaa, että tullivelalliselle asetettu todistustaakka siitä, ettei tätä velkaa ole kirjattu tileihin, voi tehdä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi tällaisen näytön esittämisen erityisesti siksi, että se koskee tietoja, joita velallisella ei voi olla, sillä on tehokkuusperiaatteen noudattamisen takaamiseksi velvollisuus turvautua kaikkiin kansallisessa lainsäädännössä sen käyttöön annettuihin menettelyllisiin keinoihin, joihin kuuluu välttämättömien selvittämistoimien määrääminen, mukaan lukien asianosaisen tai sivullisen henkilön määrääminen toimittamaan asiakirja tai muu todiste (ks. analogisesti em. asia Laboratoires Boiron, tuomion 55 kohta).

36 Näin ollen neljänteen kysymykseen on vastattava, että yhteisön oikeus ei ole esteenä sille, että kansallinen tuomioistuin tukeutuu olettamaan, joka koskee tulliviranomaisten väitettä siitä, että tuonti- tai vientitullien määrä on ”kirjattu tileihin” tullikoodeksin

217 artiklassa tarkoitetulla tavalla ennen tämän määrän antamista tiedoksi velalliselle, edellyttäen kuitenkin, että tehokkuus- ja vastaavuusperiaatteita noudatetaan.

Viides kysymys

37 Kysymykseen sen seurauksista, ettei tullivelkaa ole kirjattu tileihin ennen sen määrän antamista tiedoksi velalliselle, oikeuskäytännössä on todettu, että vaikka on totta, että se, että jäsenvaltion tulliviranomaiset eivät ole noudattaneet tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa, voi estää kantamasta lain mukaan kannettavien tullien määrää tai perimästä viivästyskorkoa, tällaisella noudattamatta jättämisellä ei kuitenkaan ole mitään vaikutusta kyseisten tullien olemassaoloon (ks. mm. asia C-247/04, Transport Maatschappij Traffic, tuomio 20.10.2005, Kok., s. I-9089, 28 kohta).

38 Tästä seuraa, että tulliviranomaisilla säilyy oikeus antaa tämä määrä uudestaan tiedoksi, jolloin niiden on noudatettava tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä (ks. em. asia Gerlach & Co., määräyksen 28 kohta).

39 Näin ollen viidenteen kysymykseen on vastattava, että tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että ennen kuin kannettavien tullien määrä annetaan tiedoksi, asianomaisen jäsenvaltion tulliviranomaisten on pitänyt kirjata se tileihin, ja jos kyseistä määrää ei ole kirjattu tileihin tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdan mukaisella tavalla, nämä viranomaiset eivät voi kantaa sitä, mutta niillä kuitenkin säilyy oikeus antaa sama määrä uudestaan tiedoksi, jolloin niiden on noudatettava

tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja vanhentumista koskevia oikeussääntöjä, jotka olivat voimassa tullivelan syntymishetkellä.

Kuudes kysymys

40 Oikeuskäytännön mukaan tuonti- tai vientitullien määrä on edelleen tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa ”lain mukainen”, vaikka kyseistä määrää ei ole annettu velalliselle tiedoksi tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti (ks. em. asia Transport Maatschappij Traffic, tuomion 29 kohta).

41 Nämä toteamukset pätevät myös tapauksessa, jossa tullien määrä on annettu tiedoksi velalliselle mutta määrää ei ole kirjattu tileihin ennen tiedoksi antamista.

42 Tällaisessa tapauksessa, kuten tämän tuomion 38 kohdassa on todettu, tulliviranomaisilla säilyy oikeus antaa sama määrä uudestaan tiedoksi, jolloin niiden on noudatettava tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja vanhentumista koskevia oikeussääntöjä, jotka olivat voimassa tullivelan syntymishetkellä.

43 Jos tällainen tiedoksi antaminen ei kuitenkaan ole enää mahdollinen, koska tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetty määräaika on päättynyt, velka on vanhentunut ja siis lakannut tullikoodeksin 233 artiklassa tarkoitetulla tavalla (ks. em. asia Molenbergnatie, tuomion 40 ja 41 kohta).

44 Tällaisessa tilanteessa velallisen on voitava pääsääntöisesti saada takaisin tullivelkana maksamansa määrä.

45 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittäin oikeus saada takaisin sellaiset verot, jotka jäsenvaltio on kantanut yhteisön oikeuden vastaisesti, seuraa niistä oikeuksista, joita yksityisille on annettu yhteisön oikeussäännöillä, sellaisina kuin unionin tuomioistuin on näitä oikeussääntöjä tulkinnut, ja täydentää näitä oikeuksia. Jäsenvaltiolla on siten lähtökohtaisesti velvollisuus palauttaa yhteisön oikeuden vastaisesti kannetut verot (ks. mm. asia C-524/04, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, tuomio 13.3.2007, Kok., s. I-2107, 110 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Koska yhteisö ei ole antanut säännöksiä perusteettomasti kannettujen verojen palauttamisesta, kunkin jäsenvaltion asiana on sisäisessä oikeusjärjestyksessään määrittää toimivaltaiset tuomioistuimet ja antaa menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan yhteisön oikeuteen perustuvat yksityisten oikeudet, kuitenkin niin, että nämä menettelysäännöt eivät saa olla epäedullisempia kuin ne, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia (vastaavuusperiaate), eivätkä ne saa olla sellaisia, että yhteisön oikeusjärjestyksessä vahvistettujen oikeuksien käyttäminen on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tehokkuusperiaate) (ks. em. asia Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, tuomion 111 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Edellä todetun pohjalta kuudenteen kysymykseen on vastattava, että jos tuonti- tai vientitullien määrä on edelleen tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa ”lain mukainen”, vaikka tämä määrä on annettu velalliselle tiedoksi ilman, että se on ensin kirjattu tileihin tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti, mutta on kuitenkin niin, että jos tällainen tiedoksi antaminen ei ole enää mahdollinen siksi, että tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetty määräaika on päättynyt, tullivelan kantaneen jäsenvaltion on pääsääntöisesti palautettava tullien määrä velalliselle.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä tarkoitettu kannettavien tullien määrän ”tileihin kirjaaminen” muodostaa kyseisen määrän ”tileihin kirjaamisen” asetuksen 217 artiklan 1 kohdassa määritellyllä tavalla.**

2) **Asetuksen N:o 2913/92 217 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”tileihin kirjaaminen” on erotettava yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklassa tarkoitetusta todettujen maksujen kirjaamisesta omia varoja koskevaan kirjanpitoon. Koska asetuksen N:o 2913/92 217 artiklassa ei säädetä yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaan ”tileihin kirjaaminen” on käytännössä toteutettava tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla, eikä myöskään teknisistä tai muodollisista vähimmäisvaatimuksista, tileihin kirjaaminen on toteutettava takaamalla se, että toimivaltaiset tulliviranomaiset kirjaavat tullivelasta johtuvien tuonti- tai vientitullien määrän tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle**

muun muassa sen mahdollistamiseksi, että kyseiset summat kirjataan tileihin varmasti myös velallisen kannalta.

3) Asetuksen N:o 2913/92 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava niin, että tulliviranomaiset antavat maksettavan tuonti- tai vientitullien määrän pätevästi tiedoksi tullivelalliselle asianmukaisten menettelysääntöjen mukaisesti vain, jos mainitut tulliviranomaiset ovat ensin kirjanneet tileihin näiden tullien määrän. Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia antamaan erityisiä menettelysäännöksiä tavasta, jolla tullien määrä on annettava velalliselle tiedoksi, kunhan kyseiseen tiedoksiantoon voidaan soveltaa sellaisia yleisesti sovellettavia kansallisia menettelysäännöksiä, joilla velalliselle voidaan taata asianmukaiset tiedot ja joiden avulla velallinen voi puolustaa oikeuksiaan tietoisena kaikista asiaan vaikuttavista seikoista.

4) Yhteisön oikeus ei ole esteenä sille, että kansallinen tuomioistuin tukeutuu olettamaan, joka koskee tulliviranomaisten väitettä siitä, että tuonti- tai vientitullien määrä on ”kirjattu tileihin” asetuksen N:o 2913/92 217 artiklassa tarkoitetulla tavalla ennen tämän määrän antamista tiedoksi velalliselle, edellyttäen kuitenkin, että tehokkuus- ja vastaavuusperiaatteita noudatetaan.

5) Asetuksen N:o 2913/92 221 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että ennen kuin kannettavien tullien määrä annetaan tiedoksi, asianomaisen jäsenvaltion tulliviranomaisten on pitänyt kirjata se tileihin, ja jos kyseistä määrää ei ole kirjattu tileihin asetuksen N:o 2913/92 217 artiklan 1 kohdan mukaisella tavalla, nämä viranomaiset eivät voi kantaa sitä, mutta niillä kuitenkin säilyy oikeus antaa sama määrä uudestaan tiedoksi, jolloin niiden on noudatettava asetuksen N:o 2913/92 221 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja vanhentumista koskevia oikeussääntöjä, jotka olivat voimassa tullivelan syntymishetkellä.

6) Tuonti- tai vientitullien määrä on edelleen asetuksen N:o 2913/92 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa ”lain mukainen”, vaikka tämä määrä on annettu velalliselle tiedoksi ilman, että se on ensin kirjattu tileihin saman asetuksen 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti, mutta on kuitenkin niin, että jos tällainen tiedoksi antaminen ei ole enää mahdollinen siksi, että kyseisen asetuksen 221 artiklan 3 kohdassa säädetty määräaika on päättynyt, tullivelan kantaneen jäsenvaltion on pääsääntöisesti palautettava tullien määrä velalliselle.

Allekirjoitukset